

KLAGANDEN

1. Digital Print Center, Europe AB, 556803-9852
Box 5004
104 41 Stockholm

2. Enskild firma Nordisk Annonssbyrå, 430207-3095
Box 5051
102 42 Stockholm

Ombud för 1 och 2: Chefsjuristen Pär Cronhult och
biträdande juristen Viktor Robertsson
Box 5625
114 86 Stockholm

MOTPARTER

1. Bodens kommun, 212000-2767
961 86 Boden

2. Norra Norrlands Travsällskap, 898500-1034
Bodentravet
961 74 Boden

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förklarar samarbetsavtalet från den 25 juni 2014 mellan
Bodens kommun och Norra Norrlands Travsällskap ogiltigt.

KONKURRENSVERKET	
2014-12-11	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

BAKGRUND

Bodens kommun (kommunen) har den 25 juni 2014 ingått ett samarbetsavtal om sponsring med Norra Norrlands Travsällskap (NNTS) utan föregående annonsering.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Digital Print Center, Europe AB och Nordisk Annonssbyrå

Digital Print Center, Europe AB och Nordisk Annonssbyrå yrkar att samarbetsavtalet ska förklaras ogiltigt. Sökandena framför följande. Avtalet om köp av tjänster för exponering och affärsskapande åtgärder m.m. har slutits utan föregående annonsering. Klagandena, vilka båda på marknaden tillhandahåller marknadsföringstjänster m.m., har härmed skadats eller riskerar att lida skada genom att inte komma ifråga för anbudsgivning.

Enligt det ingångna samarbetsavtalet syftar detta till att "...ge kommunens varumärke en positiv exponering mot en marknadsmässig ersättning" under perioden den 1 januari 2015 till och med den 31 december 2018, med möjlighet till tolv månaders löpande förlängningar. Enligt samarbetsavtalet åtar sig NNTS att under avtalstiden och mot ersättning tillhandahålla kommunen bl.a. vissa tjänster för "exponering av kommunen", vilka i § 1 närmare beskrivs under sex huvudpunkter.

För detta ska kommunen utge en årlig ersättning till NNTS med 700 000 kr, inkluderat reklamskatt, men exklusive lagstadgad medvärdesskatt. Eftersom skattesatsen för reklam uppgår till åtta procent är det årliga belopp som kommunen ska betala enligt samarbetsavtalet 648 148 kr. Samarbetets aktuella kontraktsvärde kan sålunda under i vart fall en 48-månadersperiod beräknas till 2 592 592 kronor.

Ett kontrakt som huvudsakligen hänför sig till tjänster för exponering och affärsskapande åtgärder ska vid tillämpningen av CPV-systemet (Common Vocabulary Procurement) hänföras till A-tjänster för marknadsföring (CPV 79342000) inom kategori 11 enligt bilaga 2 till LOU.

Om det samlade kontraktsvärdet av ett sådant tjänstekontrakt överstiger gällande tröskelvärde, vilket i detta fall uppgår till 1 806 427 kr, ska upphandlingen handläggas i enlighet med de direktivstyrda bestämmelserna i 1–14 kap. LOU. Härvid ska jämlikt 3 kap. 9 och 12 §§ LOU kontraktsvärdet av ett tjänstekontrakt som löper på obestämd tid bestämmas till månadskostnaden multiplicerad med talet 48. Således ska i nu aktuellt fall kontraktsvärdet av samarbetsavtalet bedömas som ett 48-månaders (eller 4-års-) kontrakt.

Den omständigheten att de i samarbetsavtalet reglerade tjänsterna angivits ingå i ett åtagande för ”sponsring” av NNTS kan inte medföra något undantag från lagens tillämpning, eftersom kommunen samtidigt erhåller motprestation i form av tjänster från NNTS. Därmed har det uppkommit ett köp i civilrättslig mening och även upphandlingsskyldighet enligt LOU, se Nämnden för Offentlig Upphandlings (NOU) utredning om LOU:s tillämplighet vid sponsring av varor och tjänster till statliga myndigheter, särskilt avsnitt 8 sid. 27.

Från praxis, RÅ 2005 ref. 10, förtjänar att nämnas att ett avtal om riktade marknadsföringsinsatser/nyttigheter i form av reklam och omnämnande av en kommun i samband med trafiken på en lokal flygplats ansågs utgöra ett tjänsteavtal i LOU:s och det bakomliggande direktivets mening. Vidare ansågs inte i sig den omständigheten att den kontrakterade avtalsmotparten (Ryanair) framstod som enda tänkbara leverantör innebära något undantag för exempelvis ensamrätt.

Eftersom aktuella samarbetsavtalet med NNTS innefattar A-tjänster för marknadsföring till ett sammanlagt kontraktsvärde över gällande tröskelvärde skulle upphandlingen rätteligen ha annonserats enligt 7 kap. 1 § LOU. En annons om upphandling skulle jämlikt 2 § upphandlingsförordningen (2011:1040) ha skickats till Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer (OPOCE) för publicering i Europeiska unionens officiella tidning (EUT).

Kommunen har emellertid slutit samarbetsavtalet med NNTS utan föregående annonsering. Kommunen har heller inte genom annons om förhandsinsyn meddelat sin avsikt att tilldela kontrakt genom förhandlat förfarande utan föregående annonsering.

Mot denna bakgrund ska avtalet förklaras ogiltigt med stöd av 16 kap. 13 § första stycket 1 LOU.

Några sådana exceptionella omständigheter som kan medföra tvingande hänsyn till ett allmänintresse för att samarbetsavtalet ända ska få bestå kan knappast anses föreligga.

Kommunen

Kommunen medger bifall till ansökan och framför följande. Kommunen har i största möjliga mån försökt ingå det aktuella avtalet utifrån gällande bestämmelser. Mot bakgrund av begärd överprövning har dock kommunen, i samförstånd med dess avtalspart, nu beslutat att avbryta samarbetsavtalet med omedelbar verkan, allt till undvikande av eventuella överträdelser av bestämmelserna i LOU. Mot den bakgrunden har kommunen ingen invändning mot att avtalet betraktas som ogiltigt.

Norra Norrlands Travsällskap

Norra Norrlands Travsällskap har förelagts att yttra sig, men har inte svarat.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om det aktuella avtalet mellan kommunen och NNTS ska förklaras ogiltigt.

På av sökandena anförda skäl är det aktuella samarbetsavtalet att anse som ett tjänstekontrakt över tröskelvärdet. Enligt 7 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet som avser att tilldela ett sådant kontrakt annonsera upphandlingen, om inte något annat följer av 4 kap. 5-8 §§ LOU. I målet har inte framkommit att något undantag från annonseringsskyldigheten är tillämpligt.

Det finns inget tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Avtalet mellan kommunen och NNTS ska därmed förklaras ogiltigt enligt 16 kap. 13 § LOU.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU)

Eva Beselin

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.